

ŠABLONAS: IO1.D – ATVEJŲ TYRIMAI

Kiekvienas partneris turi nurodyti mažiausiai 10 atvejų tyrimų, kaip mokytojai sprendžia problemas susijusias su integracija vidurinėse mokyklose ir kokias jie turi žinias apie nediskriminavimo reikšmę bei žmogaus teises. Ypatingas dėmesys skiriamas neformaliosioms ugdymo strategijoms.

INFORMACIJA APIE MOKYTOJĄ

Vardas	Birutė Vareikienė
Nuotrauka (pasirinktinai)	<i>Prašome įdėti jpg nuotrauką</i>
El. paštas	birute.vareikiene@gmail.com
Šalis	☐ Belgium ☐ France ☐ Greece ☐ Italy ☒ Lithuania ☐ Portugal
Mokomasis dalykas	Istorija
Darbo stažas mokykloje	32 metai

INFORMACIJA APIE MOKYKLĄ

Mokyklos pavadinimas	“Versmės“ progimnazija
Mokyklos tipas	☐ Lower Secondary School ☐ Upper Secondary School ☐ Vocational School
Šalis	☐ Belgium ☐ France ☐ Greece ☐ Italy ☒ Lithuania ☐ Portugal
miestas	Klaipėda
tinklapis	https://versme.klaipeda.lm.lt/

Atvejo analizės pavadinimas

ARABŲ – LIETUVIŲ KILMĖS MERGAITĖS INTEGRACIJA

Aplinkybės ir esama situacija (fonas ir kontekstas)

Prašome surinkti informaciją susijusią su:

- Mokyklos apibūdinimas (mokinių skaičius, patalpos mokiniams ir t.t.)
- Socialinė aplinka rajone, kuriame įsikūrusi mokykla
- Imigrantų mokinių procentas mokykloje
- Imigrantų mokinių procentas klasėje.

Šios pastraipos žodžių skaičius turi būti nuo 300 iki 500

Klaipėdos „Versmės“ progimnazija yra įsikūrusi pietinėje miesto dalyje, miegamajame rajone. Ši

mokykla turi stiprias mokymo ir ugdymo tradicijas, gerą vardą mokinių, tėvų ir švietimo bendruomenės tarpe.“ Versmė“ – šiuolaikiška mokykla, siekianti išugdyti aktyvią, moraliai brandžią asmenybę. Pagarba, dėmesys asmeniui, tolerancija ir bendradarbiavimas siekiant bendrų tikslų – svarbiausios vertybės. Mokykloje mokosi 936 mokiniai. Tai daugiausiai mūsų mikrorajono mokiniai, tačiau yra nemaža dalis mokinių, atvykstančių iš kitų mikrorajonų. Mokykloje dirba 70 mokytojų. Mūsų mokyklos mokytojai yra aukštos kvalifikacijos, kompetetingi specialistai, nuolat tobulinantys savo žinias ir kompetencijas. Mokykloje jau daug metų vykdomas sustiprintas anglų kalbos mokymas. Mokiniam nuo 5 klasės yra sudarytos galimybės pagilinti savo matematikos, lietuvių ir anglų kalbų žinias, galimybė įveikti spragas. Kadangi mokinių skaičius yra didelis, ne visos patalpos atitinka nustatytas higienos normas, tačiau mokyklos administracija sugeba išspręsti šias problemas. Mokykla yra aprūpinta moderniomis mokymo priemonėmis: išmaniosiomis lentomis, multimedijomis, kompiuteriais. Klasėse yra nuo 25 iki 30 vaikų. Įrengtas specialus klasės valandėlių kabinetas. Mokykla sėkmingai dalyvauja Olweus patyčių prevencijos, Lions Quest paauglystės kryžkelių, programose. Visa mokyklos bendruomenė dalyvauja nuolatiniuose Olweus programos užsiėmimuose, diskutuoja apie mokyklos problemas ir ieško jų sprendimo būdų. Tokiu būdu, kiekvienas bendruomenės narys jaučiasi svarbus ir reikalingas. Mokykloje yra sukurta mokinių skatinimo ir drausminimo sistema. Didelis dėmesys yra skiriamas mokinių socialinio- emocinio intelekto vystymui, siekiama sukurti tolerantišką, saugią, aplinką mokiniui ir mokytojui. Jau penkerius metus mokykloje vykdomas projektas „Noriu, galiu, dirbu“, skirtas gabių, iniciatyvių vaikų ugdymui. Projekte numatytos labai įvairios veiklos, sudarytos galimybės atsiskleisti vaikų kūrybiškumui, meniniams, akademiniais, gebėjimams. Vykdomi tyrimai, apklausos, susitikimai su žymiais žmonėmis, edukacinės išvykos, protmūšiai, interaktyvios viktorinos ir kita veikla. Mokykloje praktikuojama edukacinė veikla „klasė be sienų“, siekiama įvairinti, efektyvinti ugdymo procesą, išnaudojant visas mokyklos erdves. Mokyklos psichologė ir socialinė pedagogė daug dėmesio skiria mokinių, patiriančių socialinę atskirtį, užimtumui, socialinių įgūdžių lavinimui. Mokyklos mokiniai ir mokytojai savanoriai padeda namų darbų ruošoje, sunkumų turintiems mokiniams. Rajone, kuriame įsikūrusi mokykla, yra daug gyvenamųjų namų, kuriuose daugiausiai gyvena vidutinės pajamas gaunantys asmenys. Ypatingų socialinės rizikos taškų rajone nėra, kriminogeninė situacija nesiskiria nuo miesto kriminogeninės situacijos vidurkio. Rajone gyvena apie 25 - 30 % rusakalbių. Imigrantų bendruomenių beveik nėra. Imigrantų mokinių procentas mokykloje yra nedidelis, daugiausiai rusų, ukrainiečių, baltarusių, armėnų kilmės. Mano klasėje buvo 27 mokiniai. Tikrų imigrantų, atvykusių iš kitų šalių, nebuvo, tačiau - 11,1% vaikų buvo iš etniškai mišrių šeimų (rusų- lietuvių, arabų- lietuvių).

Faktų aprašymas

Prašome apibūdinti:

- Projekto trukmė (pradžios ir pabaigos datos)
- Kada ir ar diskriminacijos įvykis prasidėjo jūsų klasėje?
- Kaip jūs apibūdintumėte sąveiką tarp vietinių ir imigrantų mokinių?
- Kaip jūs apibūdintumėte sąveiką tarp tėvų, tiek vietinių tiek imigrantų?
- Parašykite ar kiti diskriminacijos aspektai iškilo? (dėl lyties, religijos, seksualinės orientacijos)
- Jei jūsų klasėje nėra mokinių migrantų, parašykite, ar pabėgėlių krizės Europoje tema buvo iškelta ir diskutuota ?
- Pagrindiniai dalyviai
- Situacijos poveikis klasei (didaktinis rezultatas, motyvacija ir t.t.)

- *Situacijos poveikis mokytojams (sunkumai kylantys pamokose ir t.t.)*

Žodžių skaičius pastraipoje nuo 300 iki 500.

Projektas, siekiant mergaitės integracijos į klasės ir mokyklos bendruomenę, vyko nuo 2011 iki 2015 metų. Noriu pažymėti, kad mergaitė gimė Jungtiniuose Arabų Emyratuose, tačiau jau seniai gyveno Lietuvoje. Buvau mergaitės auklėtoja nuo 5 iki 8 klasės, iki jos išvykimo mokytis į gimnaziją. Diskriminacijos atvejai prasidėjo ne mano auklėjamoje klasėje, bet mokykloje. Kadangi mergaitė buvo iš mišrios, arabo ir lietuvės šeimos, tai didžiausios problemos kildavo dėl jos išvaizdos: tamsesnės odos spalvos, egzotiškesnės išvaizdos. Mergaitei replikuodavo kiti mokyklos mokiniai pertraukų metu. Mergaitė išpažino islamo religiją, todėl buvo ir religinės diskriminacijos pavojus. Santykiuose tarp vietinių ir imigrantų vaikų kylančias problemas dažniausiai sukelia kultūrinių skirtumų nežinojimas, neišmanymas, istoriniai, socialiniai stereotipai, žiniasklaidos įtaka. Imigrantus vaikus vietiniai mokiniai dažnai padaro „atpirkimo ožiais“ dėl savo asmeninių problemų, noro papokštauti, tėvų ir kitų suaugusiųjų įtakoti, todėl labai svarbu aiškinti tarpkultūrinius skirtumus tiek mokiniams, tiek jų tėvams. Mano klasės mokinių ir tėvų tarpusavio santykiai buvo pakankamai geri. Mergaitės mama buvo mūsų klasės tėvų komiteto pirmininkė nuo penktos iki aštuntos klasės, turėjo didelį autoritetą tėvų ir klasės mokinių tarpe. Jos mama dalyvaudavo klasės valandėlėse, vykdavo į visas mūsų ekskursijas. Buvo kilę problemų tarp berniukų kilusių iš lietuvių ir mišrios lietuvių- rusės šeimos. Paauglių konfliktas turėjo tautinės diskriminacijos atspalvį: berniukas buvo įžeidinėjamas dėl mamos rusės tautybės. Akivaizdžiai mačiau, kad įžeistam berniukui buvo labai skaudu. Dėl šio atvejo buvo mokytasi konfliktinių situacijų analizės, bendrauta su mokyklo psichologe, konfliktuojančių mokinių tėvais. Pabėgėlių krizė yra diskutuojama dabar, tačiau 2011- 2015 metais ji nebuvo tokia aktuali, be to šios mergaitės niekas nesieja su pabėgėliais. Pabėgėlių klausimą pernai metais iškėlė kai kurių mokinių tėvai. Pastebėjau jų baimes ir stereotipinį mąstymą šiuo klausimu, todėl jaučiau pareigą paaiškinti savo mokiniams problemos esmę. Šiuo metu istorijos pamokų metu daug diskutuojame apie pabėgėlių krizę Europoje. Kalbame su auklėtiniais ir klasės valandėlių metu, atvirose diskusijose su mokyklos mokiniais. Mergaitės integracijos procese, jaučiau savo auklėtinių paramą. Per visus keturis metus nepastebėjau, kad mano auklėtiniai tyčiotųsi iš mergaitės išvaizdos, religijos. Ji tapo aktyvia klasės nare, atvirai reikšdavo savo mintis religiniais, tautiniais klausimais, nebijodama savo kalboje pasakyti „mūsų religija, mūsų papročiai.“ Mergaitė dalyvaudavo klasės ekskursijose, Kalėdiniuose žiburėliuose. Mergaitės dėka mes praplėtėme savo akiratį: daugiau sužinojome apie islamo religiją, arabų tautos papročius. Mergaitė gerbė tiek mūsų krikščioniškus, tiek musulmoniškus papročius. Manau, kad klasė tapo tolerantiškesne, labai sumažėjo konfliktų. Klasėje dirbantys mokytojai neturėjo jokių problemų dėl įvardintos situacijos.

Vykdytos veiklos

Prašome apibūdinti

- *Kokių veiksmų buvo imtasi siekiant palengvinti integracijos procesą ar sustabdyti diskriminaciją*
- *Parašykite, ar kokie nors švietimo ekspertai ar nevyriausybinės organizacijos buvo įsijungusios į veiklas.*
- *Parašykite ar neformalaus ugdymo įrankiai buvo taikyti klasėje.*
- *Dalyvaujančių mokytojų veiksmai ir požiūris (mokymai, išoriniai ekspertai, tarpkultūrinių kompetencijų įrankiai, ir t.t..)*
- *Dalyvaujančių mokinių veiksmai*

- *Dalyvaujančių tėvų veiksmi ir reakcija*

Žodžių skaičius pastraipoje 300-500.

Klasės valandėlių metu daug diskutavome apie toleranciją, stereotipus. Mokiniai dirbo individualiai, poromis, grupėmis, analizavo konkrečias problemines situacijas, mokėsi jų sprendimo strategijų. Analizavome video siužetus, panaudojome situacinius vaidybinius žaidimus. Išsiaiškinome "atpirkimo ožio" fenomeną, panaudodami Biblijinius ir šių dienų siužetus. Labai naudingos buvo istorijos pamokos: galima išsamiai nagrinėti kultūrinius, religinius skirtumus, diskriminacijos formas, remiantis istoriniu kontekstu nuo seniausių laikų iki šių dienų. Didelį dėmesį skyriau religijų analizei: siekiau, kad mokiniai kiek galima labiau suvoktų kultūrinius, religinius skirtumus, ugdytų pagarbą kitoms kultūroms. Siekiau, kad mokiniai pagarbiai diskutuotų apie religinius, kultūrinius skirtumus, mokytojai išklaustų vienas kitą. Mokant apie islamo religiją, Mergaitė tapo šios religijos „eksperte“, ji turėjo galimybę pasijusti svarbi, lygiavertė su kitais mokiniais. Ypač sėkminga buvo neformaliojo ugdymo veikla. Kadangi esu "Noriu, galiu, dirbu" projekto vadovė, turėjau galimybę platesnę mokyklos bendruomenę įtraukti į tolerancijos ugdymo procesą. 2013-2014 metais vykdėme pusmetinį projektą "Istorinis ir tautinis kostiumas". Mokiniai viešame renginyje mokyklos bendruomenei pristatė savo sukurtus įvairių istorinių epochų, tautų kostiumus. Inesa su kitais draugais kūrė arabės moters nacionalinį kostiumą. Mergaitė su pasididžiavimu pristatė nacionalinį arabės moters kostiumą. Mokiniai domino įvairios kostiumo detalės. 2014-2015 metais dalyvavome Klaipėdos Universiteto inicijuotame projekte "Tolerantiška mokykla, saugi visuomenė". Vykdėme tyrimą "Tolerancijos suvokimas mano mokykloje". Šio tyrimo tikslai: ištirti mokyklos bendruomenės (mokytojų ir mokinių) tolerancijos suvokimą ir multikultūrinį pažinimą, siekti įveikti išankstines bendruomenės narių nuostatas ir stereotipinius nusistatymus, laužyti diskriminacijos barjerus. Tyrimo metu domėjomės mokinių ir mokytojų požiūriu į rasines, tautines, religines, seksualines mažumas. Apklausėme 500 mokinių ir 70 mokytojų. Tyrimo duomenų analizę vykdė patys mokiniai. Tyrimo rezultatus pristatėme mokyklos bendruomenei. Tyrimo išvados: didžiausia mokytojų ir mokinių tolerancija pasireiškė kitataučių ir kitos rasės žmonių atžvilgiu, tačiau didžiausią netoleranciją mokiniai ir mokytojai išreiškė homoseksualiems žmonėms. Renginio metu mokiniai ir mokytojai buvo supažindinti su multikultūriškumo sąvoka plačiaja prasme (rasės, etniškumo, kalbos, seksualinio tapatumo, lyties, amžiaus, įgalumo, išsilavinimo prasme) Išsiaiškinome, kad netolerancija, susijusi su šiomis socialinėmis, kultūrinėmis kategorijomis, pasireiškia rasizmu, ksenofobija, homofobija, seksizmu, religiniu fundamentalizmu, smurtu, patryčiomis ir kitomis nepakantumo formomis. Savo projektą pristatėme Klaipėdos Universiteto organizuotoje konferencijoje. Buvome labai gerai įvertinti, gavome moksliausio projekto diplomą ir buvome pakviesti dalyvauti tarptautinėje konferencijoje Rygoje. Tolerancijos ugdymui mokykloje labai naudingas buvo mūsų kasmet organizuojami renginiai, skirti Lietuvos žydų genocido aukų atminimo dienai. Kiekvienais metais parenkame vis kitą šios dienos paminėjimo formą. Vyresniųjų klasių mokiniai moko žemesniųjų klasių mokinius. Organizavau interaktyvią viktoriną apie pasaulio religijas. Klasės valandėlėms ir renginiams panaudoju leidinį „Žmogaus teisių mokymo integracinės pamokos“. Tris metus pati dalyvavau Britų Tarybos inicijuotame projekte „Mokymas apie žmogaus teises“. Pati esu parengusi pamokas apie pabėgėlių problemas, ksenofobiją. Leidinys „Žmogaus teisių integracinės pamokos“ buvo pristatytas mokyklos mokytojams ir visi turi galimybę jį naudoti. Visuose šiuose tyrimuose, renginiuose dalyvavo mano klasės mokiniai, todėl buvo ugdomas jų multikultūrinis pažinimas, vertybinės nuostatos. Tai manau lėmė, gerus mano klasės mokinių tarpusavio santykius. Klasės mokinių tėvai nuolat yra informuojami apie projekto "Noriu, galiu, dirbu" renginius. Mokyklos mokytojai visada informuojami ir kviečiami dalyvauti projekto grupės organizuotuose renginiuose, skatinama jų iniciatyva.

Project Number: 2016-1-FR01-KA201-024133

Vertinimas ir išmoktos pamokos

Prašome apibūdinti

- *Pasiekti rezultatai*
- *Poveikis atskiriems veikėjams (mokiniam emigrantams, kitiems mokiniams, mokytojams, tėvams ir t.t.)*
- *Jūsų nuomonė apie atvejo tyrimą*
- *Naudotos strategijos pritaikomumas*

Žodžių skaičius 300-500

Manau, kad rezultatas buvo pasiektas: mergaitė nepatyrė diskriminacijos dėl religinių įsitikinimų, ji sėkmingai integravosi į mano klasės kolektyvą ir mokyklos bendruomenę. Ji tapo pasitikinti savimi, išaugo jos savivertė. Vyresnėse klasėse jau nebeliko replikų dėl jos egzotiškesnės išvaizdos. Mano žiniomis, ji pastaruoju metu sėkmingai integravosi ir į gimnazijos klasės kolektyvą, bendrauja su buvusiais klasiokais. Šio atvejo tyrimas buvo naudingas visai mokyklos bendruomenei ir man pačiai. Mokiniai tapo atviresni, pakantesni, išsiplėtė jų akiratis, jie įgijo daugiau žinių apie multikultūriškumą, diskriminacijos formas. Tai ypač aktualu pastarosiomis dienomis, Europoje kilus pabėgėlių krizei ir padaugėjus diskriminacijos, ksenofobijos atvejų. Šiuo metu mūsų mokykloje mokosi daugiau kitų rasių, tautybių vaikų, tačiau pamokų, pertraukų metu pastebiu, kad jie nesunkiai integruojasi į įvairias bendraamžių grupes. Šio atvejo tyrimas labai padėjo man pačiai kurti darnų klasės kolektyvą, mokiniams spręsti tarpusavio konfliktus. Įgijau daugiau patirties ir žinių, kaip konstruktyviai spręsti konfliktus. Supratau, kad istorinis kontekstas, ypač rusų ir lietuvių tarpusavio santykiuose, yra labai svarbus ir kad mokinius būtina mokyti atsiriboti nuo istorinių klaidų, praeities nuoskaudų nesieti su dabarties žmonių santykiais. Jeigu žemesnėse klasėse mano klasėje dar kildavo konfliktų tautiniu pagrindu (tarp rusų ir lietuvių kilmės berniukų), tai 7-8 klasėje jų jau nebebuvo. Šiuo metu, vykdydama projektą " Noriu, galiu, dirbu", taip pat daug dėmesio skiriu multikultūriniam švietimui. Su mokinių grupe vykome į kino festivalį " Nepatogus kinas", stebėjome vaikams skirtus filmus apie patyčias, apie Sirijos emigrantų vaikų problemas Europoje, diskutuojame pabėgėlių klausimais. Mokykloje buvo organizuoti debatai " Pasaulis be sienų". Kartu su Klaipėdos Universiteto studentais diskutavome apie globalizacijos iššūkius. Šiuo metu su septintokais rengiame integruotą istorijos – informacinių technologijų projektą apie šešias religijas. Projektą pristatysime ketvirtų klasių mokiniams. Vaikai tapo drąsesni, nebijo išreikšti savo nuomonę, daugiau žino. Į renginius stengiamės įtraukti kuo daugiau mokinių ir mokyklos mokytojų. Pastebėjau ir aktyvesnį tėvų įsitraukimą į mokyklos problemų sprendimą. Manau, kad šio atvejo tyrimas padeda spręsti ne tik su tautinės, religinės, rasinės diskriminacijos problemas, bet ir kovoti su patyčiomis mokykloje. Mokiniai ugdo nepakantumą netinkamam, piktavališkam elgesiui tarp bendraamžių, mokytojų ir mokinių, vaikų ir tėvų. Jie labiau pastebi problemas mokykloje, savo aplinkoje, nori jas spręsti, tapo pilietiškesni.

Mano nuomone, sprendžiant problemas, susijusias su integracija mokyklose, mokyme apie nediskriminavimo reikšmę bei žmogaus teises, svarbu tiek formalus, tiek neformalus ugdymas. Ypač naudingos yra istorijos, kalbų pamokos: čia atsiveria didelės galimybės diskusija, vertybinių nuostatų ugdymui, vaiko pažinimui. Manau, kad mano naudotos strategijos gali būti plačiai pritaikomos. Supratau, kad pokyčiams mokykloje įgyvendinti reikalinga iniciatyvių, išmanančių, kompetetingų, mokytojų ir/ ar kitų suaugusių žmonių komanda. Reikia sužadinti mokinių smalsumą, skatinti jų iniciatyvą. Manau, kad didžiulę reikšmę turi tiesioginis mokinių bendravimas su kitų tautybių, rasių, religinių pažiūrų žmonėmis.

Reikia rasti patrauklias, pritaikytas mokinių amžiui, ugdymo formas: organizuoti kiek galima

Project Number: 2016-1-FR01-KA201-024133

daugiau diskusijų, projektų multikultūriškumo, žmogaus teisių klausimais.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

The European Commission support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents which reflects the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.